

Taloustilanteen tilannekatsaus tammi-huhtikuu 2020 / Kasvun ja oppimisen palvelualue

Kaupungin kuluvan vuoden talousarvio on laadittu -13,7 milj. euroa alijäämäiseksi. Henkilöstösäästötoimenpiteiden aiheuttamat muutokset talousarvioon, yhteensä 6 milj. euroa, on kohdennettu palvelualueille toteutumaportin ja ennusteiden pohjaksi.

Koronavirusepidemian vaikutukset kuntataloudelle tänä vuonna tulevat olemaan arvion mukaan 1,8 mrd. euroa. Vaikutukset koostuvat verotulokertymän pienenemisestä, myynti- ja maksutuottojen menetyksistä sekä välittömistä menoista, jotka aiheutuvat palvelukapasiteetin lisäyksistä ja muutoksista. Jos koko kuntatalouden arvio suhteutetaan Kuopion asukaslukuun, heikentyisi kaupungin talous noin 36 milj. euroa.

Ensimmäisen osavuosiennusteen mukaan kaupungin alijäämä on kasvamassa yli 46 milj. euroon. Suurin vaikutus on verotulojen kertymällä, joka Kuntaliiton arvion mukaan on jäämässä noin 30 milj. euroa talousarviota alemmalle tasolle. Kertymä tulee olemaan jopa pienempi kuin vuoden 2019 verotulot. Verotulomenetyksen sellainen osa, joka aiheutuu maksulykkäyksistä, Kuopion kaupungissa n. 11 milj. euroa, kompensoidaan kunnille valtionosuusrahoituksen kautta.

Kaupungin käyttötaloudessa suurimmat tulomenetykset syntyvät terveydenhuollon asiakasmaksuista ja joukkoliikenteen lipputulosta. Terveydenhuollon oman toiminnan ja sairaanhoitopiirin kuntalaskutusten kohdalta ennusteeseen ei ole sisällytetty euromääräistä arviota koronaviruksen aiheuttamassa menojen lisäyksistä. Riski valtakunnallisten tietojen pohjalta on vähintään 30 milj. euron luokkaa. Toisaalta valtion toimenpiteitä, jotka olivat esillä kehysriihessä 8.4.2020, ei ole arvioitu tulopuolelle.

Kaupungin rahoituskustannuksiin sisältyy nousuriski. Ennusteessa vuosikate on negatiivinen, mikä merkitsee sitä, että tulo-rahoitus ei täysin riitä käyttötalousmenojen kattamiseen. Kaikki kuluva vuoden investoinnit on rahoitettava vieraalla pääomalla. Suurella todennäköisyydellä lainamäärä kasvaa enemmän kuin talousarviossa oli varauduttu ja tuloslaskelmaan vaikuttavat korkomenot lisääntyvät vastaavasti.

Ennusteessa on lähdetty siitä, että koronaviruspandemian vaikutukset konkretisoituvat samoin kuin valtiovarainministeriö on Suomen talouden ennusteessaan perusuran arvioinut eli pandemian huippu saavutetaan toukokuussa ja rajoitukset jäävät kolmen kuukauden mittaisiksi. Näilläkin oletuksilla kaupungin talouden pudotus on merkittävä ja ensi vuoden talousarvion valmisteluun on lähdettävä täysin muuttunein tiedoin. Menojen kasvu ei pysähdy pandemian hellitettyä, vaan paluu normaaleihin toimintoihin tulee sekin vaatimaan kunnilta erittäin suuria panostuksia. Kokonaisuudesta ei voida tässä tilanteessa tehdä kuin karkeita toiminnallisia ja taloudellisia arvioita. Sillä, miten nopeasti yritysten toiminta elpyy, työllisyyttä kyetään vahvistamaan ja kuluttajien luottamus palautuu, on rat-

kaiseva merkitys myös kuntatalouteen.

Kasvun ja oppimisen palvelualueen taloustilanne tammi-huhtikuu 2020

Kasvun ja oppimisen palvelualueen toimintakatteen ennustetaan ylittyvän 0,8 M€ (100,4 %). Poikkeustilanne vähentää varhaiskasvatuksen ja iltapäivätoiminnan maksutuloja sekä vuokratuloja.

Poikkeustilanteen vaikutuksesta menoihin arvioidaan myöhemmin. Vaikutuksista ateriapalveluihin ja koulukuljetuksiin saadaan tietoa vasta alkusyksystä kuten myös perusterveydenhuoltoon koronaepidemian hoitotekäviin siirtyneen ja lomautetun henkilöstön osalta tietoja saadaan myöhemmin.

Mikäli kaupunkitasoinen ennuste laaditaan tammi-huhtikuulta, se esitellään kokouksessa.

Vaikutusten arviointi Merkitään, että asia on yritys- ja ilmastovaikutuksiltaan neutraali.

Liitteet 1 3989/2020 Kasvun ja oppimisen palvelualueen huhtikuun talousennuste

Valmistelija

Raija Heinonen

etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

puh. +358 44 718 4221

Päätösehdotus

Apulaiskaupunginjohtaja Pekka Vähäkangas

Kasvun ja oppimisen lautakunta merkitsee taloustilanteen tiedoksi.

Päätös

Kasvun ja oppimisen lautakunta hyväksyi päätösehdotuksen.

